

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Bc. L. R.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce a T. R., proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2021, č. j. 55 A 46/2021 – 4,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost T. R. **se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti T. R..
- III. Návrh žalobce na ustanovení zástupce **se zamítá.**
- IV. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- V. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalobce.

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 5. 2021, č. j. 10.01-000855,000856/18-004,003, zastavila řízení o žádosti žalobce o určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby – doplnění ústavní stížnosti ze dne 28. 5. 2018, kterou Ústavní soud projednával pod sp. zn. III. ÚS 1848/18.

[2] Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Praze. Jelikož sídlo žalované spadá do obvodu působnosti Městského soudu v Praze, který v obvodu hlavního města Prahy vykonává působnost krajského soudu [§ 9 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s bodem 1 přílohy č. 2 téhož zákona], krajský soud mu věc podle § 7 odst. 2 a 6 s. ř. s. postoupil jako soudu místně příslušnému.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) a T. R. (dále jen „stěžovatelka“) podali proti v záhlaví uvedenému usnesení, jímž krajský soud postoupil věc městskému soudu, kasační stížnost, v níž namítají porušení jejich práva na spravedlivý proces. Kasační stížnost stěžovatelé spojili s žádostí o osvobození od soudních poplatků a s návrhem na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud především dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[6] Dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[7] Dle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení domáhá zrušení soudního rozhodnutí.

[8] Ze spisové dokumentace je zřejmé, že stěžovatelka není účastnicí řízení, v němž bylo vydáno napadené usnesení, ani v něm nevystupuje jako osoba zúčastněná na řízení. Účastníky řízení jsou toliko stěžovatel v pozici žalobce a žalovaná. Z kasační stížnosti stěžovatelky přitom ani nevyplývá, že by ji snad stěžovatelka podala z pozice opomenuté osoby zúčastněné na řízení. Je tedy na první pohled zřejmé, že kasační stížnost stěžovatelky je podaná osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[9] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka podala kasační stížnost jakožto osoba k tomu zjevně neoprávněná, Nejvyšší správní soud ji v souladu s § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl (výrok I.). Výrokem II. tohoto rozsudku potom Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky. Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[10] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatelky musela být z výše uvedených důvodů odmítnuta, Nejvyšší správní soud se již nezabýval její žádostí o osvobození od soudních poplatků ani návrhem na ustanovení zástupce pro řízení o této kasační stížnosti.

[11] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval kasační stížností stěžovatele, posoudil tedy nejprve její formální náležitosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel je účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.).

[12] Pokud jde o podmínku zaplacení soudního poplatku za danou kasační stížnost, Nejvyšší správní soud již v usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, dospěl k následujícímu závěru: „Stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností [§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].“ V této věci však nebylo napadeným usnesením rozhodováno o návrhu ve věci samé, jelikož se jedná o procesní rozhodnutí učiněné v řízení o žalobě, jímž se toto řízení nekončí. Žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti považuje tedy Nejvyšší správní soud za bezpředmětnou, jelikož se na podání posuzované kasační stížnosti poplatková povinnost nevztahuje.

[13] Pokud jde o podmínku spočívající v obligatorním zastoupení stěžovatele bez příslušného právního vzdělání advokátem v řízení o kasační stížnosti, své závěry učiněné v citovaném rozhodnutí ve vztahu k soudnímu poplatku dále promítl rozšířený senát i do následující úvahy: „Je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků, o neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní.“ Z citovaného usnesení rozšířeného senátu tedy plyne, že ani povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právního vzdělání advokátem není vyžadováno v těch případech, kdy kasační stížnost směřuje, tak jako v nyní posuzované věci, proti procesnímu rozhodnutí, jímž se řízení o žalobě nekončí.

[14] I přesto musel Nejvyšší správní soud nejprve posoudit návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o dané kasační stížnosti, neboť byť není zastoupení stěžovatele advokátem v tomto řízení obligatorní, je jistě možné. I kdyby ovšem stěžovatel splňoval podmínky pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., Nejvyšší správní soud shledal, že v žádném případě není splněna další nezbytná podmínka pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 10 s. ř. s., neboť zastoupení stěžovatele není v tomto případě nezbytně třeba pro ochranu jeho práv v řízení o předmětné kasační stížnosti. Posuzovaná otázka týkající se postoupení věci místně příslušnému soudu je totiž jednoduché povahy, kasační stížnost je sice stručná, ale projednatelná a Nejvyšší správní soud o ní může bez dalšího, na základě podkladů obsažených ve spise, rozhodnout.

[15] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl (výrok III.).

[16] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

[18] Podle § 7 odst. 6 s. ř. s. není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.

[19] Z napadeného usnesení plyne, že stěžovatel podal ke krajskému soudu dne 26. 7. 2021 žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2021, č. j. 10.01-000855,000856/18-004,003, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti na určení advokáta k bezplatné právní službě. Krajský soud s ohledem na znění § 7 odst. 2 s. ř. s. a vzhledem ke skutečnosti, že sídlo žalované je na adrese Národní 118/16, Praha 1, postoupil věc jako soudu místně příslušnému podle § 7 odst. 6 s. ř. s. městskému soudu, který v obvodu hlavního města Prahy vykonává působnost krajského soudu.

[20] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle něhož byly v posuzovaném případě naplněny zákonné podmínky pro postoupení věci místně příslušnému soudu, kterým je městský soud, v jehož obvodu se nachází sídlo žalované. Krajský soud tedy nemohl rozhodnout jinak.

IV.

Závěr a náklady řízení

[21] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl (výrok IV.).

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele (výrok V.) se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, od účastníka, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalované ovšem žádné náklady v tomto řízení nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 8. října 2021

pokračování

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu